

Mesleki Sorumluluk Sigortası kapsamında sigorta şirketince serbest meslek erbabına yapılan ödeme hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.35.16.01-120.04[68-2014-5]-455
Tarih	18.09.2015

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İZMİR VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : 84098128-120.04[68-2014-5]-455

18/09/2015

Konu : Mesleki Sorumluluk Sigortası kapsamında sigorta şirketince serbest meslek erbabına yapılan ödeme hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formu ve eklerinde, noterlik faaliyeti nedeniyle ... Vergi Dairesi Müdürlüğünün ... T.C. kimlik numaralı mükellefi olduğunuz, noterlik görevlerinin ifası nedeniyle zarar görecekt olanlara karşı doğacak tüm hukuki sorumlulukları teminat altına almak amacıyla Türkiye Noterler Birliği ile ... Sigorta A.Ş arasında düzenlenen ... tarih ve ... numaralı "Mesleki Sorumluluk Sigortası Poliçesi" kapsamında söz konusu tazminat tutarının anılan sigorta şirketince davacıya ödendiği, poliçenin "Özel Şartlar" başlıklı 2"nci maddesinin 4 üncü fıkrasında, "*Sigortacı uygun gördüğü hallerde davaya müdahale edebilir veya etmeyip davanın kendisinin tayin edeceği bir avukat tarafından yürütülmesini talep edebilir. Sigortacı gerek bu hallerde gerekse davanın bizzat noter tarafından veya noterin tutacağı avukat*

tarafından yürütülmesi hallerinde davanın aleyhe sonuçlanması veya kazanılması durumunda, savunma nedeniyle yapılan ve belgeye bağlanan gerçek savunma giderleri ile avukatlık ücretlerini de poliçenin limitleri dahilinde notere ödemeyi taahhüt eder." hükmü uyarınca davayı avukatlık sözleşmesi ile Av. ... aracılığıyla takip ettirdiğiniz, adı geçen avukat ile yaptığınız avukatlık sözleşmesinde; sigorta şirketine, vekalet ücretinin ödenmesi için gerekli tüm başvuruların sizin adınıza avukat tarafından yapılacağı ve ödemelerin de avukata yapılabileceği, dava değerinin % 20 si olarak belirlenen vekalet ücretinin, tarafınızca veya sigortalısı olduğunuz ... Sigorta A.Ş. tarafından Av. ...'a ödeneceği hususlarında anlaşmaya vardığınız, avukatlık vekalet ücret tutarı olan 136.316,80.-TL. nin sigorta şirketince ahzu kabz yetkisi içeren vekaletnameye dayanarak vekiliniz olan avukatın banka hesabına yapıldığı, avukat tarafından vekil sıfatıyla sigorta şirketinden tahsil edilen tutar için adınıza düzenlenen serbest meslek makbuzlarında yer verilen toplam 27.263,36.-TL. gelir vergisi kesintisinin şahsınızca muhtasar beyanname ile beyan edilmek suretiyle vergi dairesine ödendiği belirtilerek, anılan sigorta şirketince 'hukuki koruma klotu' kapsamında vekiliniz Av. ...'ın banka hesabına yapılan ancak avukatlık sözleşmesi uyarınca adı geçen avukat tarafından adınıza düzenlenen serbest meslek makbuzlarında yer alan toplam 136.316,80.-TL. yi serbest meslek kazanç defterinize gelir ve/veya gider kaydedip kaydetmeyeceğiniz ile kaydetmeniz durumunda serbest meslek makbuzunda gösterilen gelir vergisi kesintisi ve katma değer vergisinin hesaplamasında hangi tutarların (net veya brüt) dikkate alınması gerektiği hususlarında Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun;

65 inci maddesinde, her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançların serbest meslek kazancı, 66 ncı maddesinde ise, serbest meslek faaliyetini mutad meslek halinde ifa edenlerin serbest meslek erbabı olduğu hüküm altına alınmıştır.

67 nci maddesinde "*Serbest meslek kazancı bir hesap dönemi içinde serbest meslek faaliyeti karşılığı olarak tahsil edilen para ve ayınlar ve diğer suretlerle sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerden bu faaliyet dolayısıyla yapılan giderler indirildikten sonra kalan farktır.*

Müşteri veya müvekkilinden, serbest meslek faaliyeti ile ilgili olmak üzere para ve ayın şeklinde alınan gider karşılıkları kazançta ilave edilir.

... ..

Serbest meslek erbabı için,

1. İttıla hasıl etmeleri kaydıyle, namlarına kamu müessesesine, icra dairesine, bankaya, notere veya postaya para yatırılması;

... ..

Tahsil hükmündedir." hükmü yer almaktadır.

68 inci maddesinin birinci fıkrasının 8 numaralı bendinde mesleki faaliyetin ifası için ödenen mal ve hizmet alım bedellerinin serbest meslek kazancının tespitinde indirim konusu yapılabileceği hükmüne yer verilmiş olup, anılan maddenin son fıkrasında ise her türlü para cezaları ile serbest meslek erbabının suçlarından doğan tazminatların gider olarak indirilemeyeceği hükmüne yer verilmiştir.

94 üncü maddesinde *"Kamu idare ve müesseseleri, iktisadî kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar.*

....

2.Yaptıkları serbest meslek işleri dolayısıyla bu işleri icra edenlere yapılan ödemelerden (Noterlere serbest meslek faaliyetlerinden dolayı yapılan ödemeler hariç);

... ..

b) Diğerlerinden, %20 (2009/14592 sayılı B.K.K. ile. Yürürlük; 3.2.2009) oranında vergi tevkifatı yapılacağı;

96 ncı maddesinde, vergi tevkifatının, 94 üncü madde kapsamına giren nakten veya hesaben yapılan ödemelere uygulanacağı, bu maddede geçen hesaben ödeme deyiminin, vergi tevkifatına tabi kazanç ve iratları ödeyenleri istihkak sahiplerine karşı borçlu durumda gösteren her türlü kayıt ve işlemleri ifade edeceği, vergi tevkifatının, ücretler dışında kalan ödemelerde gayrisafi tutarlar üzerinden yapılacağı

hüküm altına alınmıştır.

Öte yandan, 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 164 ile 166 ncı maddelerinde, avukatlık ücreti tanımlanmakta ve kaynakları itibariyle, sözleşmeye bağlı olarak iş sahibinden sağlanan vekalet ücreti ile dava sonunda, kararla tarifeye dayanılarak karşı tarafa yüklenilen vekalet ücreti olmak üzere iki ayrı vekalet ücretinden söz edilmektedir.

Buna göre, söz konusu vekalet ücretinin Gelir Vergisi Kanununun 65 ve 66 ncı maddelerine göre serbest meslek erbabı olan avukatlara ödenmesi halinde, Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesi ve 2009/14592 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca sorumlularca % 20 nispetinde gelir vergisi tevkifatına tabi tutulması gerekmektedir.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalara göre, noterlik faaliyetini yürütmekte iken müşteriniz ile aranızda oluşan ihtilaf nedeniyle aleyhinize açılan tazminat davası sonucunda hükmedilen tazminat ve yargılama giderlerinin, mesleki faaliyet sonucu ödenmek zorunda olunan bir tazminat niteliğinde olmadığı ve ağır kusurunuzdan kaynaklandığı mahkeme kararından anlaşılmıştır. Sigorta şirketince mesleki sorumluluk sigortası kapsamında tarafınıza yapılan tazminat, yargılama gideri ve vekalet ücreti niteliğindeki ödemelerin serbest meslek kazancınızın tespitinde gelir ve/veya gider olarak dikkate alınması mümkün bulunmamaktadır.

Ayrıca, serbest meslek erbabı Av. ...'a nakden veya hesaben yapılan vekalet ücreti ödemeleri üzerinden gelir vergisi tevkifat yapılması gerektiği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 14.09.2026